

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Velichko V. O. Physiological and biochemical response of the body of calves to non-specific stimulators of resistance // Scientific and Technical Bulletin of State Scientific Research Control. – Institute of Veterinary Medical Products and Fodder Additives and Institute of Animal Biology. – 2022. – V. 23(1). – P. 43-47. <https://doi.org/10.36359/scivp.2022-23-1.05>
2. Захаров В.В., Шабля В.П., Кутиков Є.С. Параметри опсоно-фагоцитарної реакції великої рогатої худоби та їх прогностичне значення // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – К., 2009. – Вип. 138. – С. 206 – 211.
3. Кот С.П., Кириченко В.А., Мельник В.О., Горальський Л.П., Терещенко А.В. Неспецифічна резистентність організму телиць у період статевого дозрівання. // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2013. – Вип. 4, Т. 2, Ч. 1. – С. 111-115.
4. Кутиков Е.С., Захаров В.В. Способ определения лизоцимной активности сыворотки крови. Патент СССР на изобретение №181946, С12Q 1/100, 1992. – 20 с.
5. Кутиков Е.С., Милютин Е.И. Способ определения лизоцимной активности сыворотки крови. А.с. СССР, №1297529 кл. G 01N33/48, 1986.
6. Кутиков Є.С., Шабля В.П. Спадковість і мінливість природної резистентності великої рогатої худоби // Вісник аграрної науки. - №12, 2008. – С. 44-47.
7. Кутиков Е.С., Захаров В.В., Шабля В.П., Наумейко И.В. Интегральный критерий системы естественной резистентности животных: концепция, аналитический вид, свойства // Научно-технический бюллетень ИТ НААНУ. – 2011. – №104. – С. 86–108.
8. Сорокулова И. Б. Теоретическое обоснование и практика применения бактерий рода *Vacillus* для конструирования новых пробиотиков : Автореф. дис. ... д-ра биол. наук. – Киев, 1999. – 38 с.
9. Чепурна В. Фактори природної резистентності при субклінічному маститі за дії ліпосомального препарату // Аграрний вісник Причорномор'я. – 2021. – № 99. <https://doi.org/10.37000/abbsl.2021.99.0>

ОСВІТЛЕННЯ У ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕННЯХ СВИНОКОМПЛЕКСУ

В.Г. Прудніков, К.С. Ковренкова

Державний біотехнологічний університет
kovrenkovakseniia@gmail.com

Освітлення у виробничому приміщенні має важливе значення як з практичної точки зору (забезпечує добру видимість та комфортні умови утримання тварин і праці операторів), так і тому, що світло впливає на широкий спектр метаболічних процесів організму та розумову діяльність тварин. Тому неправильне налаштування тривалості та інтенсивності штучного освітлення може негативно вплинути на здоров'я, виробничі показники і добробут свиней унаслідок аномальних біологічних реакцій, які виникають під дією світла.

Проектувати систему освітлення необхідно відповідно до встановлених норм: скільки люкс належить бути на 1 м² площі. Світловий коефіцієнт для свинокомплексів визначається по співвідношенню площі частини вікон до площі підлоги. Для кнурів-плідників, супоросних і підсисних свиноматок світловий коефіцієнт повинен знаходитися в межах 1: 12-15, а для відгодівельного поголів'я і поросят на дорощуванні 1: 15-20.

Коефіцієнт природної освітленості в приміщеннях для кнурів-плідників, свиноматок і молодяку свиней повинен складати 1,2%, освітленість світильниками – 75-100 лк. Для відгодівельного поголів'я ці показники повинні бути відповідно 0,5% і 25-30 лк.

Освітлення впливає на біологічні ритми свиней і при створенні оптимальних умов нормалізує білковий, мінерально-вітамінний і вуглеводний обміни, що підвищує

продуктивність і відтворення поголів'я. Зниження освітленості до розумних меж призводить до більш спокійної обстановки серед поросят, особливо на відгодівлі, і сприяє збільшенню середньодобових приростів при зменшенні конверсії кормів.

Яскраве освітлення в свинарниках призводить до подовження термінів адаптації після переведення поросят в нові приміщення. Зниження інтенсивності і тривалості освітлення в приміщеннях для дорощування і відгодівлі до 5-7 лк призводить до скорочення активності тварин, але не робить істотного впливу на стан їх здоров'я. При освітленості 100-150 лк свині на відгодівлі відпочивають 78% часу доби, а при 5-10 лк – 88%, що призводить до більш ефективного використання енергії кормів.

Для племінних свиней зниження освітленості небажане, бо у кнурів і свиноматок можуть зменшитися статеві активність і кількість поросят в опоросі. Доцільно дотримуватися освітлення приміщень на рівні 150-200 лк – такі умови позитивно впливають на відтворювальні якості тварин. Додаткове освітлення приміщень для кнурів на рівні 100-150 лк протягом 9-10 годин покращує статеву потенцію виробників і якість сперми.

У цеху опоросу освітлення має стимулювати ріст поросят. Якщо світлий період довший, поросяттам простіше знайти сосок і вони зможуть спожити більше молока. Оптимальний рівень інтенсивності освітлення – 100–150 люкс*. Він підходить і підсисним поросяттам, і свиням на відгодівлі. Так вони легко знаходять поїлки та годівнички – частіше й більше їдять, а отже, швидше ростуть.

Успішність відтворення стада залежить не тільки від кнура-плідника, високої якості сперми і правильності виконання всіх маніпуляцій, а й від належної інтенсивності та режиму освітлення. З огляду на це, забезпечують 150 люкс світла, а режим світлового дня – 8 год. світла/16 год. темряви.

Питанню освітлення виробничих приміщень приділяємо чималу увагу, адже світло відіграє важливу роль у відгодівлі свиней. Насамперед важливо, щоб у приміщенні було якомога більше сонячного (природного) світла, адже сонячні промені впливають на організм тварин через нервову та гуморальну системи. У результаті – молодняк рідше хворіє на рахіт і краще розвивається. Проте у виробничому приміщенні природного світла не вистачає, тому використовуємо додаткові джерела – лампи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Носов Ю.М // Проектування технологічних процесів у тваринництві та птахівництві. 2021.
2. Захаренко М.О., Поляковський В.М. // Системи утримання тварин. 2021.
3. Царенко О.М. // Ресурсозберігаючі технології виробництва свинини. 2013.
4. Бекенев В.А. // Технологія розведення та утримання свиней. 2012.

СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК І СУЧАСНИЙ СТАН ОРЛОВСЬКОЇ РИСИСТОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ФІЛІ «ДІБРІВСЬКИЙ КІННИЙ ЗАВОД №62» ДП «КОНЯРСТВО УКРАЇНИ»

С.А. Нагорний, О.В. Складенко

Державний біотехнологічний університет
Nagornij1971@ukr.net

Роботу Дібрівського кінного заводу №62 від часів заснування і по сьогоднішній день можна умовно поділити на чотири періоди: дореволюційний (1888–1917); довоєнний (1917–1941); повоенний (1945–1991); пострадянський (1991 р. – до сьогодні). Кожен з цих періодів